

ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΦΑΤΝΩΜΑΤΑ

5ο Γυμνάσιο Αχαρνών, Γ' τάξη, 2001

Με τους μαθητές των τριών τμημάτων της Γ' τάξης αποφασίσαμε, στο μάθημα των Καλλιτεχνικών, να ασχοληθούμε με την αρχιτεκτονική των αρχαίων ναών της Ακρόπολης της Αθήνας και πιο συγκεκριμένα με τη μελέτη των "λεπτομερειών" των αρχιτεκτονικών μελών τους.

Για το σκοπό αυτό, δανειστήκαμε από το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Ακρόπολης τη μουσειοσκευή "Ένας Αρχαίος Ναός" η οποία παρουσιάστηκε και στα τρία τμήματα της Γ' τάξης, δηλαδή σε συνολικό αριθμό 80 περίπου μαθητών. Αφού, λοιπόν, γνωρίσαμε τους τρεις ρυθμούς και εντοπίσαμε τις ομοιότητες και τις διαφορές τους, αποφασίσαμε να ασχοληθούμε περισσότερο με κάποια συγκεκριμένα αρχιτεκτονικά τμήματα όπως κιονόκρανα, τρίγλυφα, μετόπες, ανθήμια, κυμάτια και φατνώματα.

Για να μάθουμε περισσότερα, επισκεφθήκαμε και το ΚεΜΑ και με τη βοήθεια των σχετικών ενημερωτικών φυλλαδίων του, αρχίσαμε πρώτα να σχεδιάζουμε τα αρχιτεκτονικά μέλη που μας ενδιέφεραν και στη συνέχεια να τα χρωματίζουμε, προσπαθώντας να φανταστούμε τους πιθανούς χρωματικούς συνδυασμούς που χρησιμοποιούσαν οι καλλιτέχνες της εποχής εκείνης.

Φτάνοντας στα φατνώματα της οροφής των Προπυλαίων, πολλά παιδιά έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα σχέδια και τα χρώματα που τα διακοσμούσαν. Μελετήσαμε, λοιπόν, κάποιες εικόνες φατνωμάτων και τα σχεδιάσαμε, άλλοτε χρωματίζοντάς τα κι άλλοτε όχι. Παράλληλα μέσα από πολλές και ενδιαφέρουσες συζητήσεις, αναφερθήκαμε στη σχέση της θέσης τους, ψηλά στην οροφή του κτηρίου και του συμβολισμού των διακοσμητικών σχεδίων τους. Το κάθε παιδί προσπάθησε να εκφράσει τη δική του γνώμη σχετικά με το τι ακριβώς συμβολίζει το φάτνωμα.

Ήταν εντυπωσιακή η διαπίστωση πως όλα σχεδόν τα παιδιά κατέληξαν στο συμπέρασμα πως τα φατνώματα συμβολίζουν τον ουρανό και κατ' επέκταση το ηλιακό σύστημα και το σύμπαν. Στο σημείο αυτό τους παρότρυνα να σχεδιάσουν πρώτα και στη συνέχεια να κατασκευάσουν με όποια υλικά ήθελαν ένα δικό τους φάτνωμα για ένα ναό.

Η φαντασία τους ξεχύθηκε. Μερικά διατήρησαν κάποια από τα κλασικά σχέδια των φατνωμάτων (π.χ. κυμάτια) χρωματίζοντάς τα, όμως, με έντονα και αντίθετα

χρώματα ή διακοσμώντας τα με σχέδια και σύμβολα άλλων πολιτισμών π.χ. βυζαντινά, χριστιανικά κ.ά., αλλά και εντελώς δικής τους έμπνευσης. Άλλοι δημιούργησαν ένα δικό τους ηλιακό σύστημα με έναν μεγάλο ήλιο στο κέντρο του φατνώματος και πολλούς άλλους μικρότερους να περιστρέφονται γύρω από αυτόν. Χαρακτηριστικό είναι το σχέδιο μιας μαθήτριας που τοποθέτησε τη Γη ως κέντρο του δικού της φατνώματος λέγοντας πως οι αρχαίοι Έλληνες θεωρούσαν τη Γη κέντρο του σύμπαντος και πως όλοι οι πλανήτες περιστρέφονταν γύρω από αυτήν.

Ορισμένοι, χρησιμοποίησαν την τεχνική του κολλάζ για να δώσουν μια πιο σύγχρονη εικόνα στο ναό τους. Στο φάτνωμα αυτό μέσα από τις εικόνες που χρησιμοποιήθηκαν, δίνεται έμφαση στην έννοια της ζωής και ειδικότερα στην ύπαρξη ζωής πέρα από τη Γη σε άλλους πλανήτες ή και σε άλλα ηλιακά συστήματα.

Το κύριο υλικό που οι περισσότεροι μαθητές διάλεξαν για να κατασκευάσουν το δικό τους φάτνωμα είναι το χαρτόνι για μακέτες. Πρώτα έκοψαν στο χαρτόνι τη βάση του φατνώματος και στη συνέχεια κόλλησαν επάνω της διαδοχικά, πλαίσια από το ίδιο χαρτόνι προσπαθώντας να αποδώσουν όσο το δυνατόν καλύτερα το βάθος του φατνώματος και τα διαφορετικά του επίπεδα. Όταν η κατασκευή ολοκληρώθηκε, σχεδίασαν και χρωμάτισαν το φάτνωμα για το δικό τους ναό. Άλλα παιδιά έκαναν στη μακέτα τους φωτοκολλάζ, άλλα κατασκεύασαν ανάγλυφα διακοσμητικά από αυτοσκληρυνόμενο πηλό, που τα κόλλησαν επάνω στο φάτνωμά τους κι άλλα, πάλι προσπάθησαν να το κατασκευάσουν εξ ολοκλήρου από πηλό ή γύψο.

Η εμπειρία, όμως, που όλοι μας αποκομίσαμε από την όλη διαδικασία ήταν κάτι παραπάνω από θετική, γιατί μας δόθηκε η ευκαιρία να κουβεντιάσουμε, να ανταλλάξουμε γνώμες, ν' ασχοληθούμε με θέματα φυσικής αλλά και μεταφυσικής που προκαλούν το ενδιαφέρον των παιδιών και ερεθίζουν τη φαντασία.

Τέλος, δόθηκε στα παιδιά η ευκαιρία να εκφράσουν τη γνώμη τους με τρόπο εικαστικό και να δημιουργήσουν κάτι αποκλειστικά δικό τους, πράγμα που το χάρηκαν ιδιαίτερα και δούλεψαν με όρεξη ακόμα και οι "αδιάφοροι" μαθητές.

Τζ. Εφετζή

